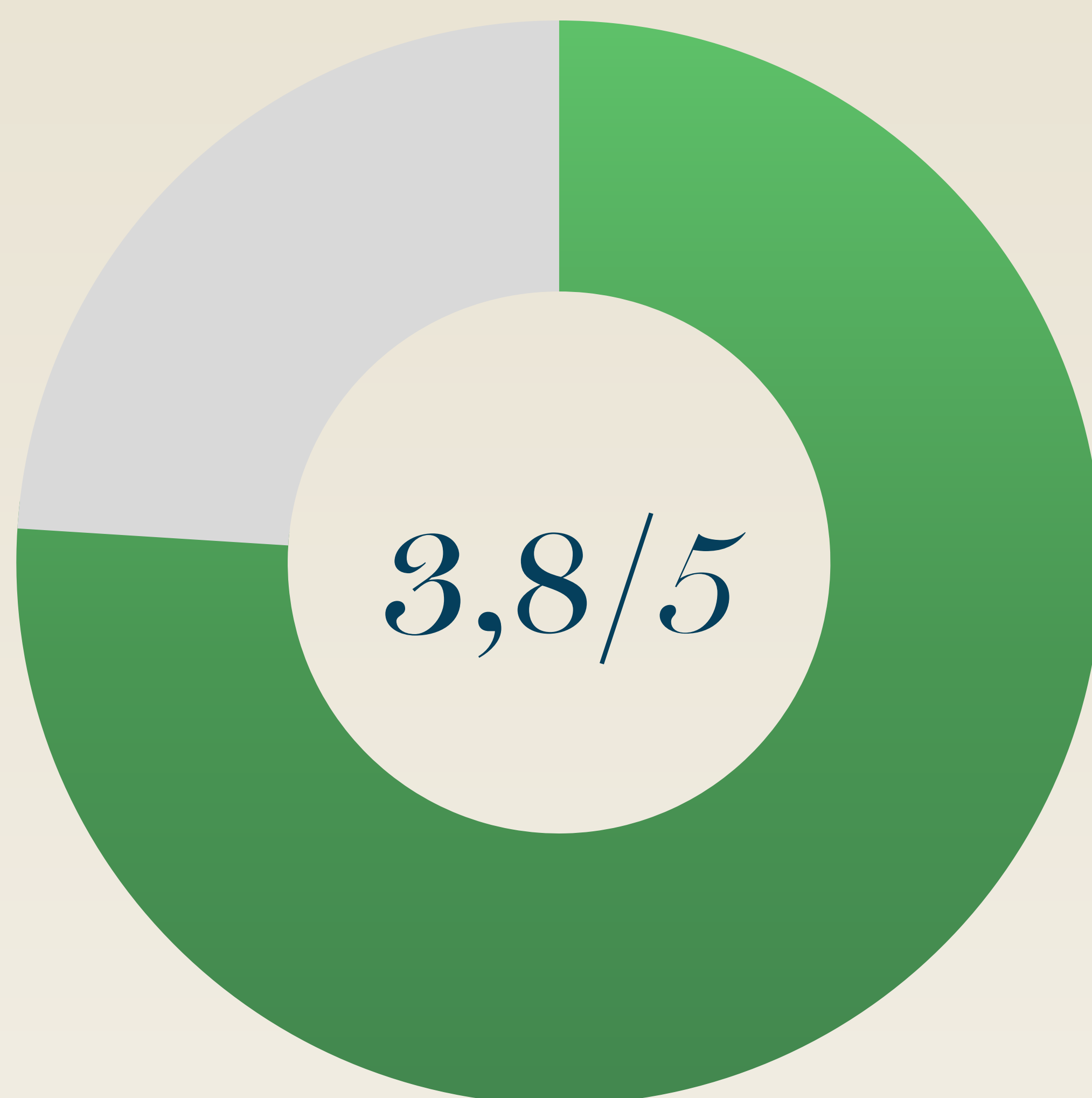

9 pași spre deschiderea negocierilor de aderare cu Uniunea Europeană

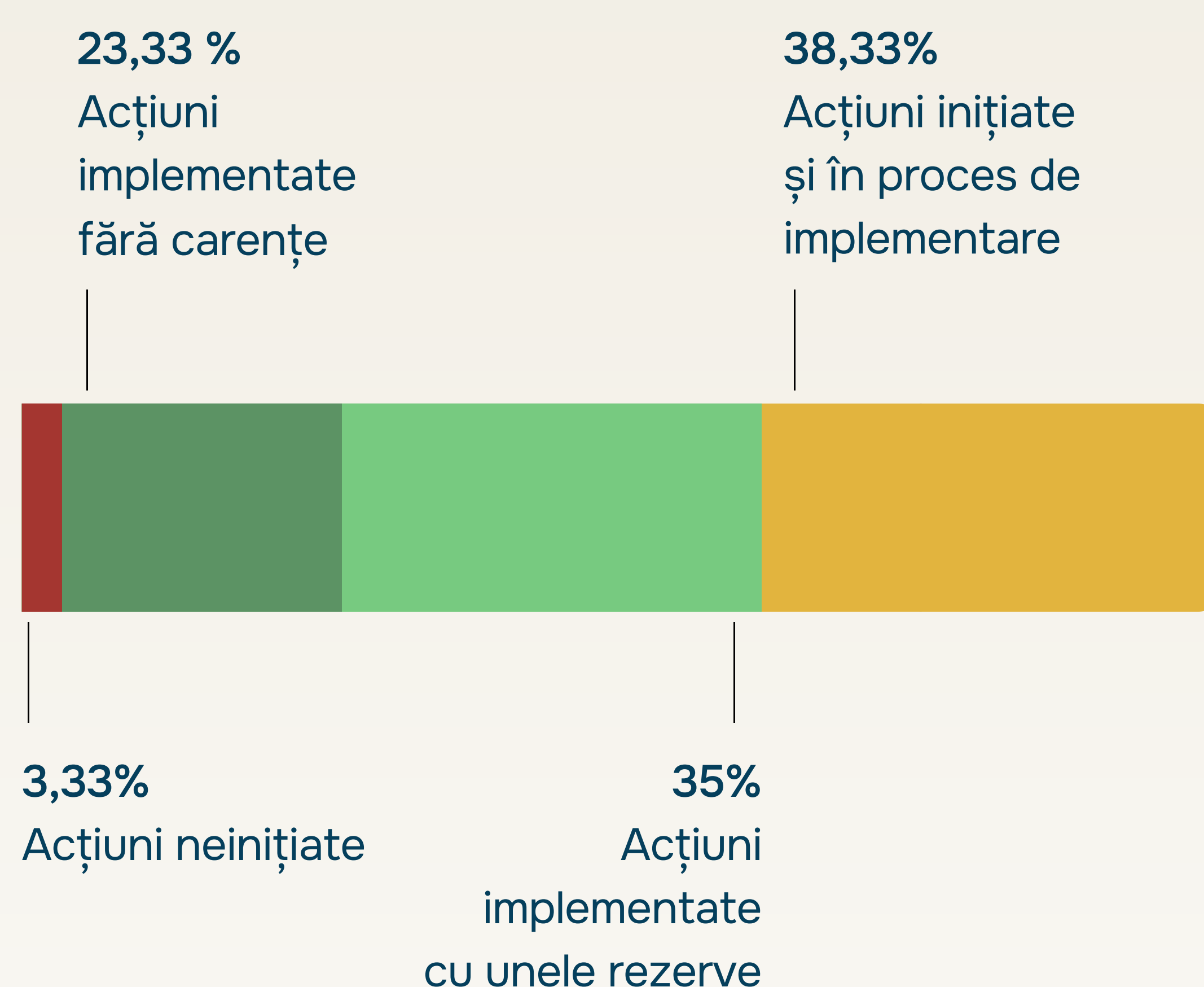
#MoldovaEUCandidateCheck

Primul raport alternativ de realizare a Planului de Acțiuni pentru implementarea recomandărilor Comisiei Europene în contextul cererii de aderare a Republicii Moldova la UE apreciază că, media generală pentru gradul de implementare a celor nouă angajamente, este de **3,8 din 5 puncte posibile**.

Implementarea celor 9 angajamente

Din cele 60 de acțiuni asumate de autorități în Planul de Acțiuni conexe celor 9 angajamente, 14 acțiuni (23,33%) au fost implementate fără curențe, 21 acțiuni (35%) au fost implementate cu unele rezerve, 23 acțiuni (38,33%) au fost inițiate și sunt în proces de implementare, iar 2 acțiuni (3,33%) nu au fost inițiate.

Lista celor 9 angajamente

În luna iulie 2023, evaluările reflectate în primul raport alternativ vor fi revizuite și actualizate pentru a reflecta evaluările finale, având în vedere că termenul limită de îndeplinirea a celor 9 angajamente este **iunie 2023**, atunci când Comisia Europeană va iniția elaborarea primului Raport în cadrul Pachetului de Extindere al UE, care va fi publicat în toamna anului curent.

Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Moldova-EU Candidate Check: 9 pași spre deschiderea negocierilor de aderare cu Uniunea Europeană” implementat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene, Expert-Grup și Centrul de Resurse Juridice în cooperare cu Fundația „Friedrich Ebert” (FES).

Aprilie 2023

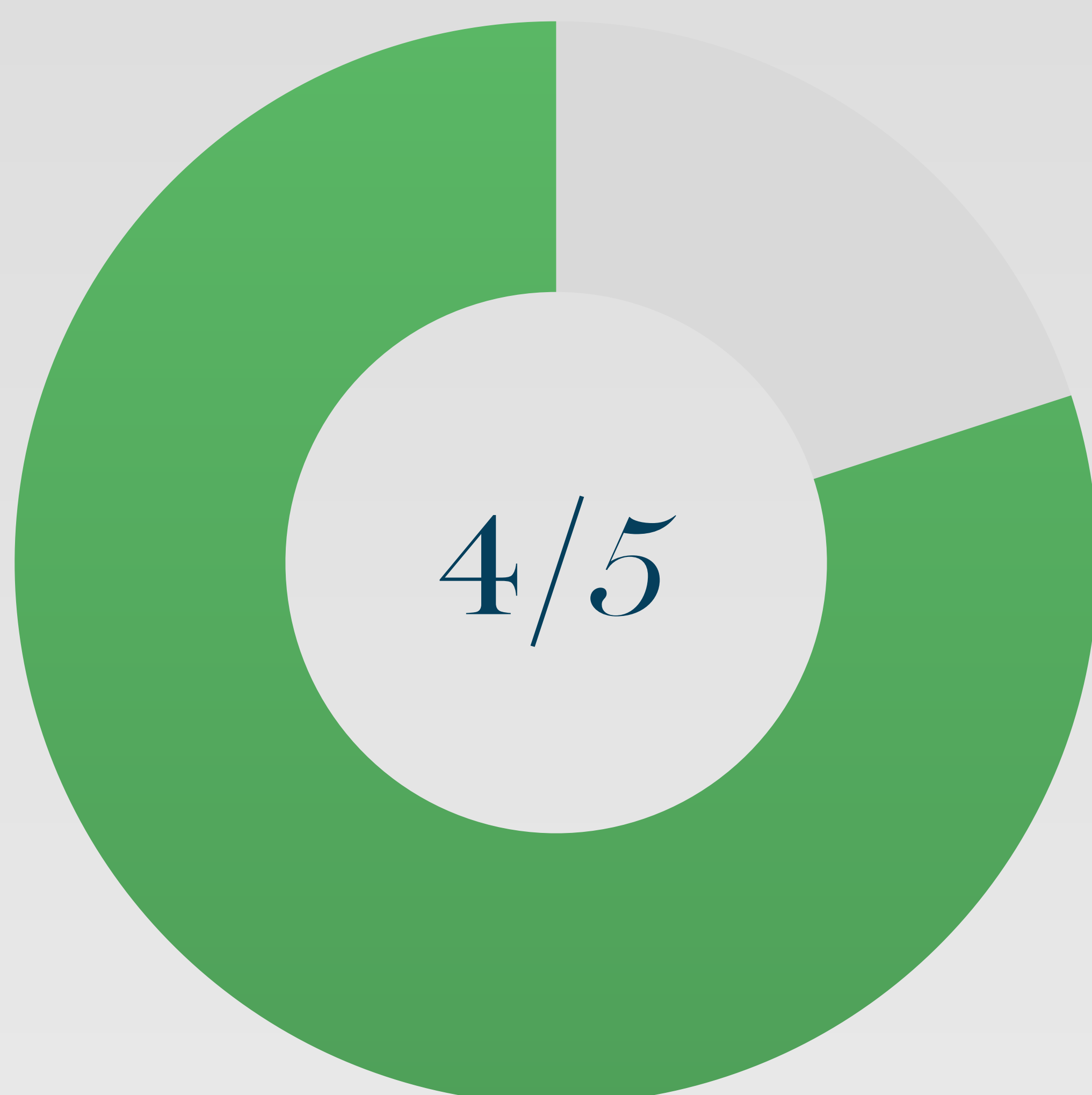
01 Reforma justiției	4,0
02 Implementarea recomandărilor Comisiei de la Veneția	4,0
03 Combaterea corupției	3,6
04 Deoligarhizare	3,3
05 Combaterea criminalității organizate	3,9
06 Reforma administrației publice	4,0
07 Gestionarea finanțelor publice	4,7
08 Cooperarea cu societatea civilă	2,8
09 Protecția drepturilor omului	4,1

Angajamentul 1: Reforma justiției

#MoldovaEUCandidateCheck

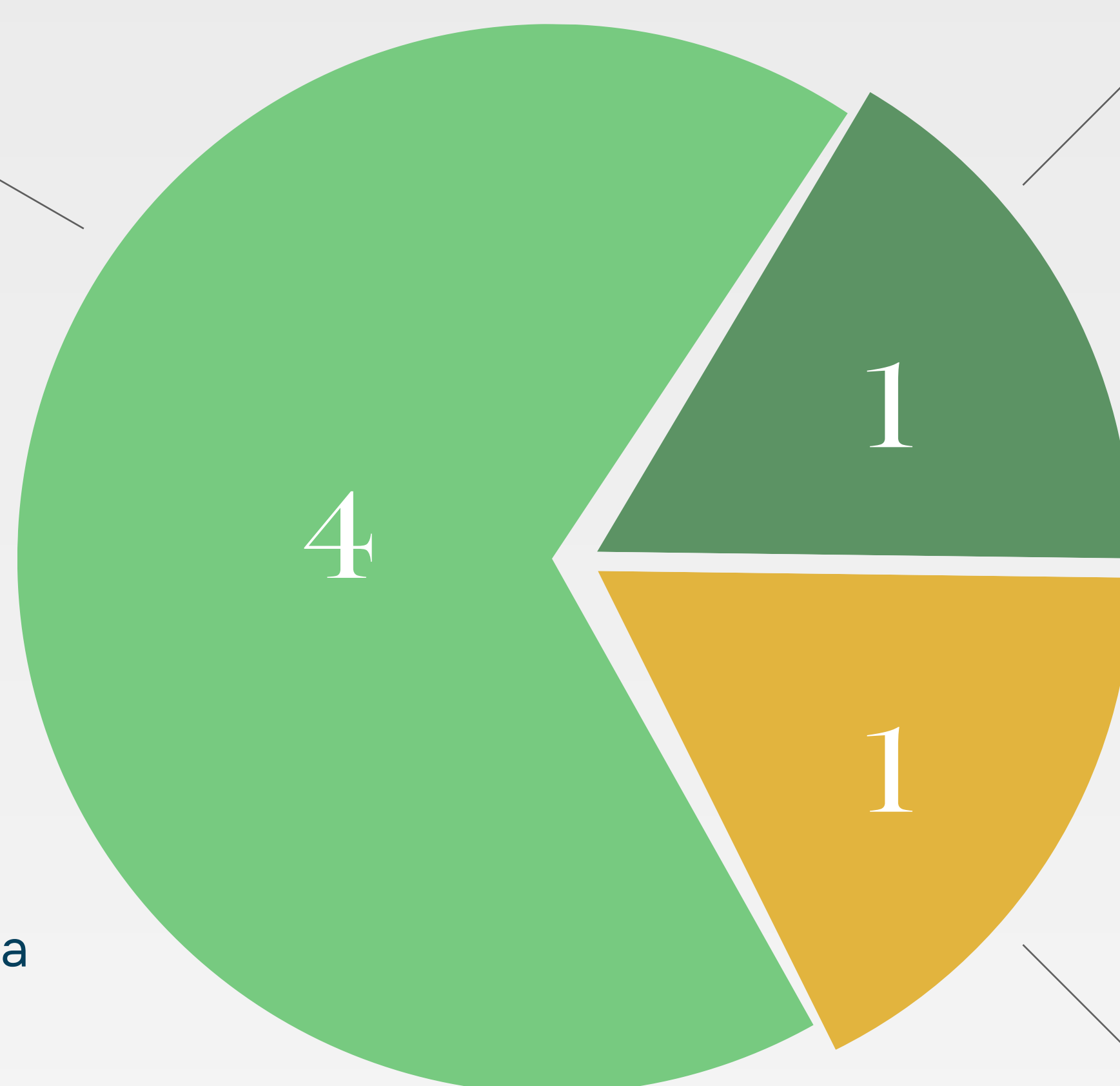
Aprecierea generală: 4 puncte din 5.

Angajamentul 1 urmează să fie îndeplinit prin intermediul a **6 acțiuni planificate**. Dintre acestea, până la finele lunii martie 2023: o acțiune a fost implementată fără curențe, patru acțiuni au fost implementate cu unele rezerve, iar o acțiune este în proces de implementare.

Implementate cu unele rezerve

- Modificarea cadrului legal privind răspunderea disciplinară a judecătorilor.
- Modificarea Legii cu privire la Procuratură pentru îmbunătățirea acesteia, în conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția din decembrie 2021.
- Modificarea Legii nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției
- Elaborarea conceptului de modificare a unor acte legislative pentru îmbunătățirea capacității și reformarea comisiilor de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Implementată fără curențe

- Ajustarea legilor din domeniul justiției drept urmare a modificărilor Constituției și implementarea recomandărilor Comisiei de la Veneția

În curs de implementare

- Efectuarea evaluării candidaților la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Procurorilor și al organelor specializate.

Priorități

- › Accelerarea semnificativă a procedurilor de evaluare extraordinară, în vederea constituirii cât mai rapid a acestor organe de autoadministrare
- › Îmbunătățirea Legii cu privire la Procuratură prin implementarea tuturor recomandărilor Comisiei de la Veneția
- › Introducerea unui mecanism de verificare de către Autoritatea Națională de Integritate (ANI) a declarațiilor de avere și interese depuse de către candidații la INJ.
- › Modificarea cadrului legal pentru oferirea unei autonomii mai mari Inspecției Judiciare

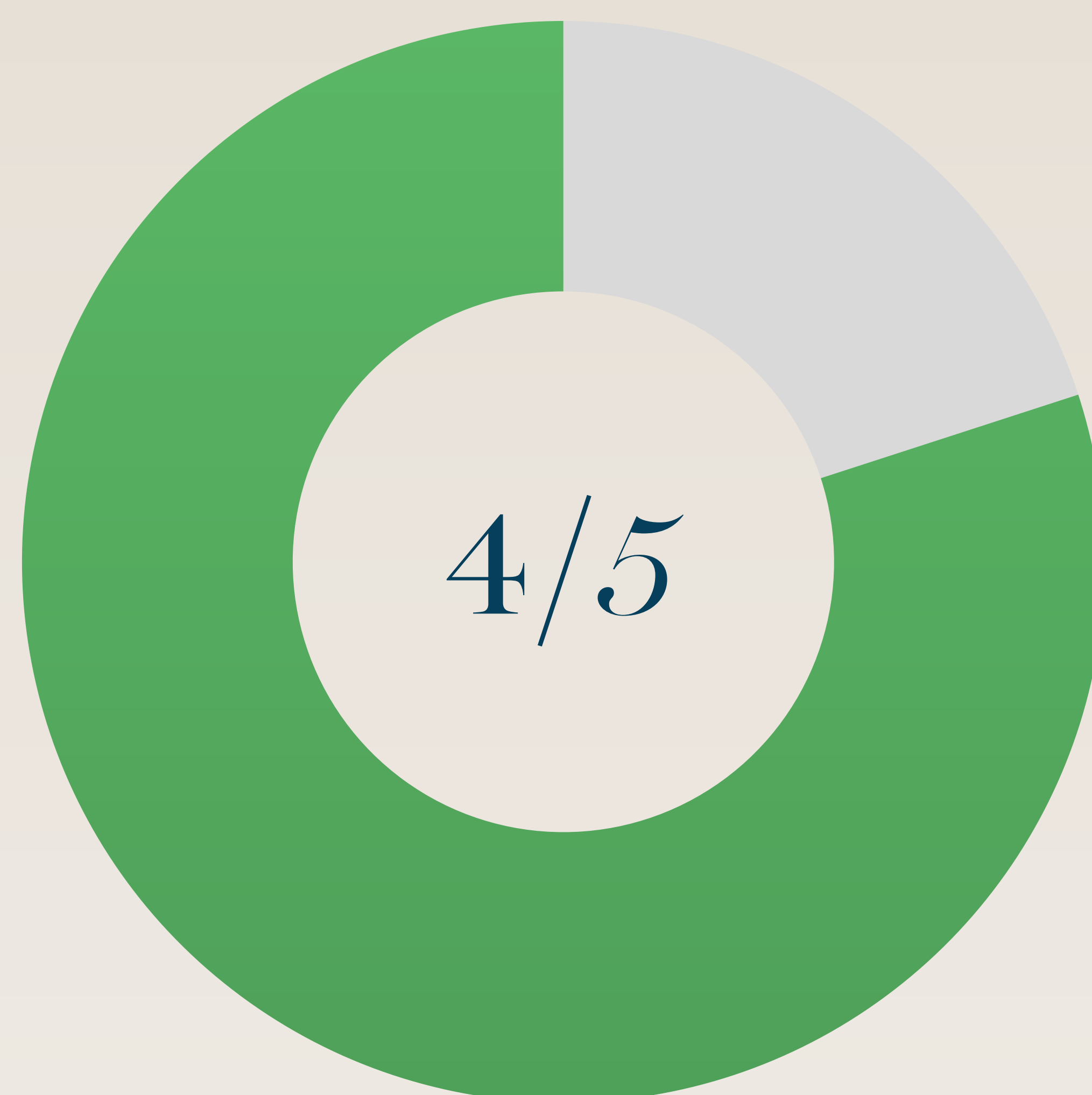
Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Moldova-EU Candidate Check: 9 pași spre deschiderea negocierilor de aderare cu Uniunea Europeană” implementat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene, Expert-Grup și Centrul de Resurse Juridice în cooperare cu Fundația „Friedrich Ebert” (FES).

Angajamentul 2: Implementarea recomandărilor Comisiei de la Veneția

#MoldovaEUCandidateCheck

Aprecierea generală: 4 puncte din 5

Angajamentul 2 urma să fie îndeplinit prin intermediul unei acțiuni planificate până la finalul anului 2022. Acțiunea a fost îndeplinită cu unele rezerve.

8 octombrie 2021

A fost creat grupul de lucru CEC responsabil de modificarea Codului Electoral

13 iulie 2022

Proiectul de lege privind modificarea Codului Electoral a fost înregistrat în Parlament

8 decembrie 2022

Parlamentul Republicii Moldova a votat în lectură finală proiectul noului Cod Electoral

9 februarie 2022

Proiectul de hotărâre cu privire la modificarea Codului Electoral a fost prezentat spre consultări publice

28 iulie 2022

Noul Cod Electoral a fost votat în primă lectură și remis spre avizare către Comisia de la Veneția și OSCE/ODIHR

Principalele modificări:

- Componența și metoda de desemnare a membrilor CEC
- Posibilitatea organizării alegerilor timp de 2 zile, în baza unor motive obiective
- Lista subiecților ce pot depune contestații a fost extinsă

Priorități

- › Revizuirea și aprobarea actelor normative pentru implementarea noului Cod Electoral
- › Operaționalizarea capacităților instituționale ale CEC
- › Consultarea publică cât mai largă și aprobarea regulamentelor aflate în proces de evaluare
- › Organizarea concursului public pentru alegerea președinților consiliilor electorale de circumscripție de nivelul doi
- › Reducerea pragurilor de accesare în Parlament pentru concurenții electorali
- › Avansarea procesului de implementare a metodelor alternative de vot
- › Evaluarea implementării recomandărilor Comisiei de la Veneția cu referire la Angajamentul nr.1

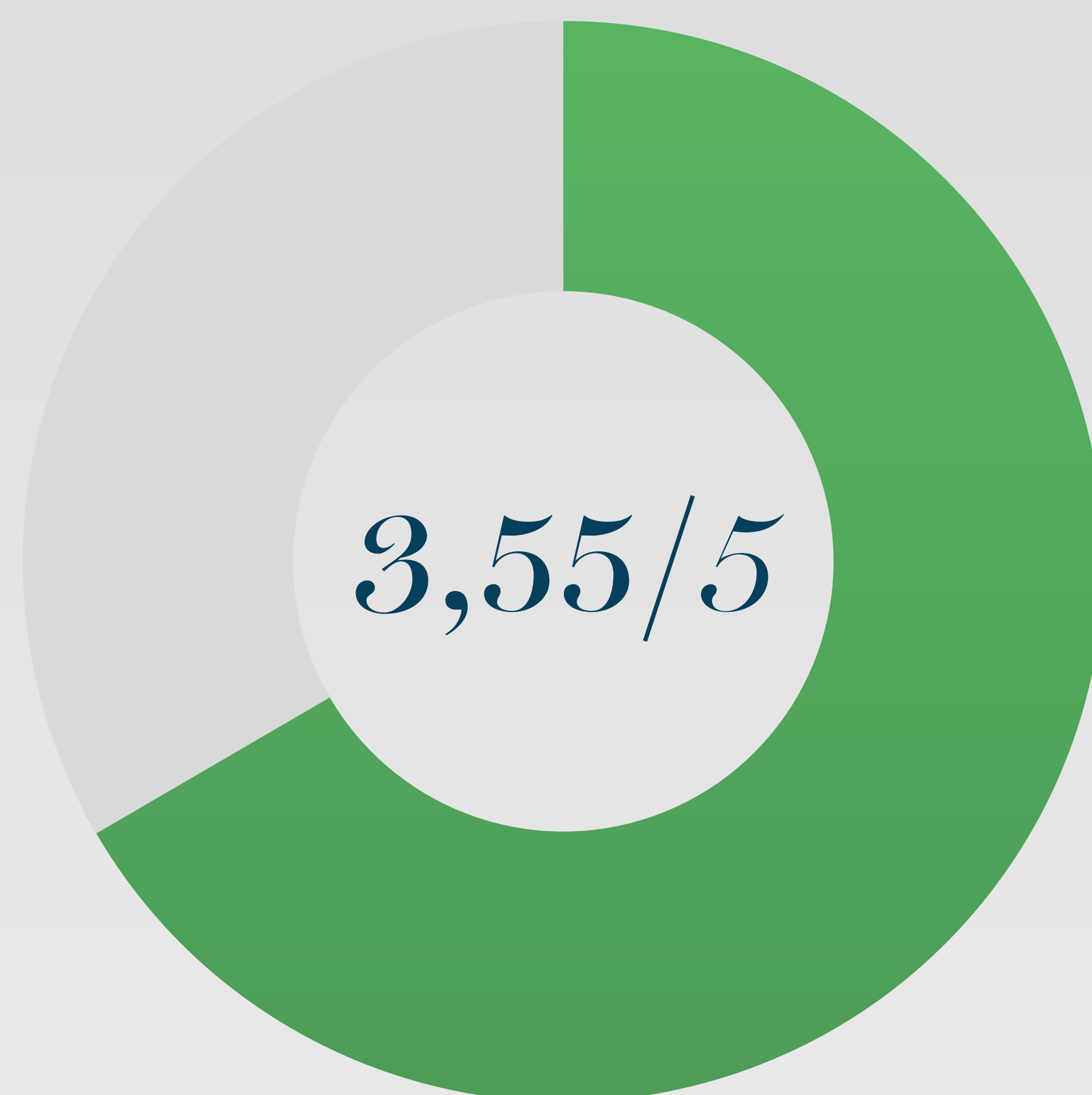
Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Moldova-EU Candidate Check: 9 pași spre deschiderea negocierilor de aderare cu Uniunea Europeană” implementat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene, Expert-Grup și Centrul de Resurse Juridice în cooperare cu Fundația „Friedrich Ebert” (FES).

Angajamentul 3: Combaterea corupției

#MoldovaEUCandidateCheck

Aprecierea generală: **3,55 puncte din 5.**
Angajamentul 3 urmează să fie îndeplinit prin intermediul a **9 acțiuni planificate.**

Dintre acestea, o acțiune a fost implementată, trei acțiuni sunt implementate cu unele rezerve, și alte 5 acțiuni sunt în proces de implementare.

Principalele evoluții

26 iulie 2022

Cel mai important progres:

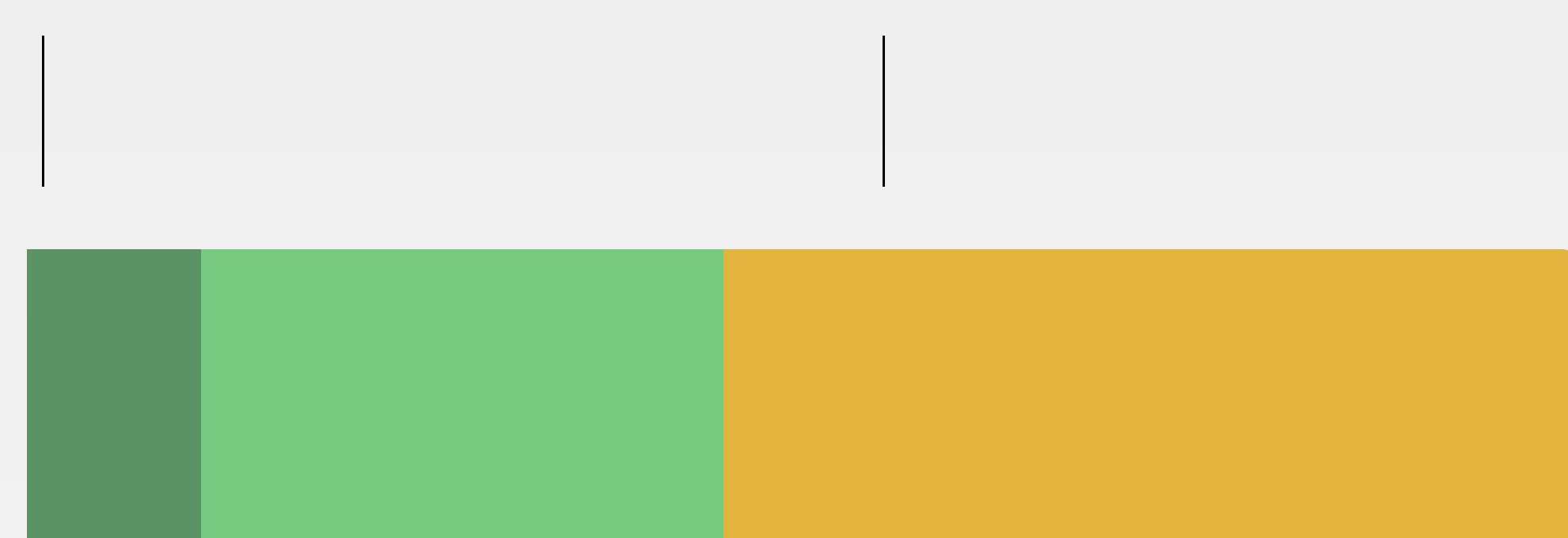
Adoptarea modificărilor legislative și implementarea noului mecanism de urmărire penală, judecare și condamnare în lipsă a persoanelor care se eschivează de la participarea la urmărirea penală. Noul mecanism a început deja să fie aplicat de către procurori.

22 martie 2023

Guvernul a aprobat proiectul de modificare a Codului de procedură penală pentru delimitarea competențelor dintre Centrul Național Anticorupție (CNA) și Procuratura Anticorupție (PA). Astfel, CNA se va concentra pe cauzele de corupție sistemică, iar PA va exercita urmărirea penală cu privire la corupția de nivel înalt.

1 acțiune implementată fără curențe

5 acțiuni în proces de implementare

3 acțiuni implementate cu unele rezerve

Priorități

- › Adoptarea modificărilor la Codul de procedură penală privind delimitarea competențelor între CNA și PA
- › Adoptarea modificărilor la Codul de procedură penală și a Legii nr. 59/2012
- › Adoptarea modificărilor la Legea nr. 122/2018 privind avertizorii de integritate, care urmează să transpună Directiva UE 2019/1937
- › Elaborarea și publicarea Analizei strategice privind condamnările adoptate în cursul anului 2022 în cauze de corupție

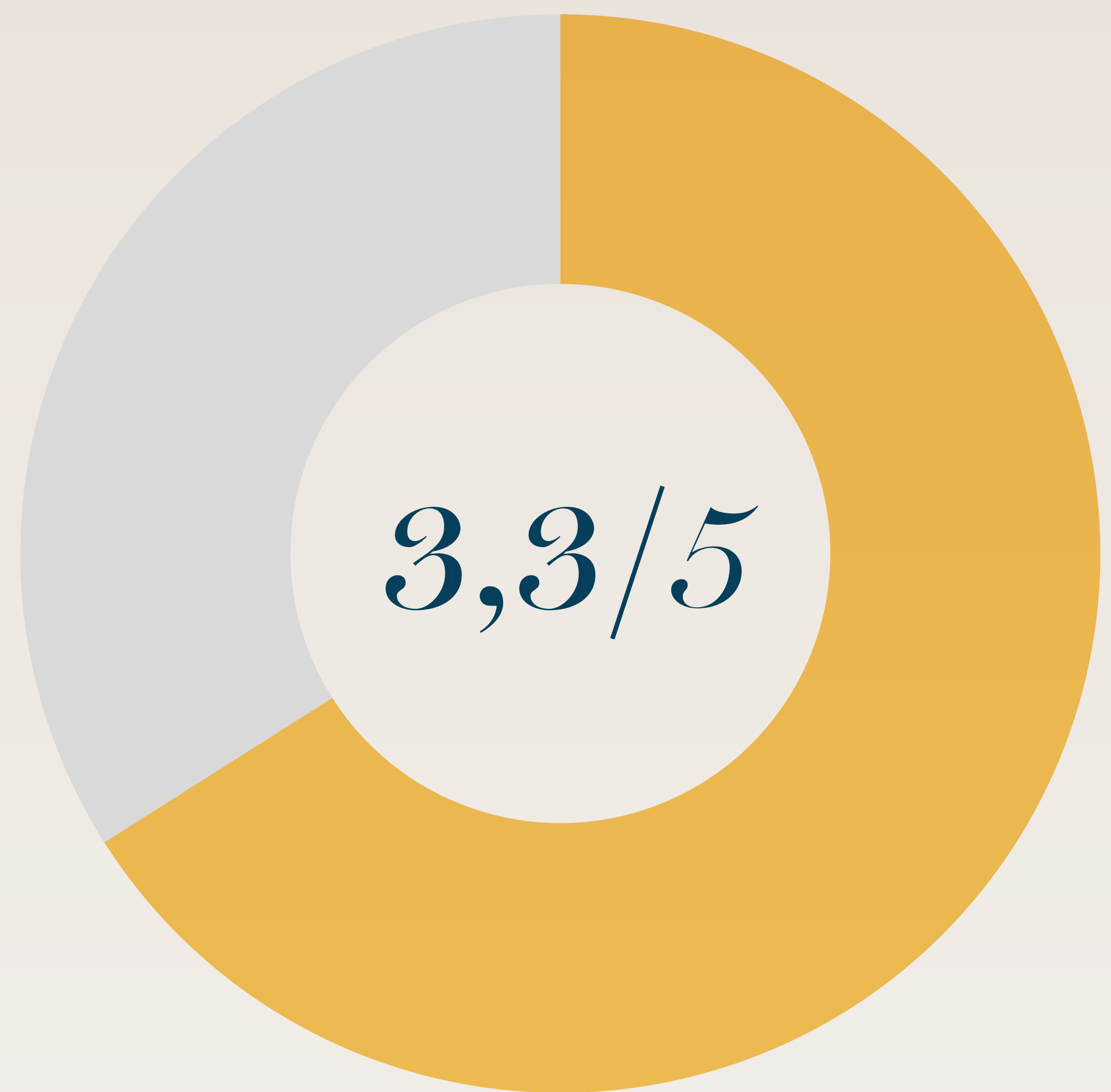
Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Moldova-EU Candidate Check: 9 pași spre deschiderea negocierilor de aderare cu Uniunea Europeană” implementat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene, Expert-Grup și Centrul de Resurse Juridice în cooperare cu Fundația „Friedrich Ebert” (FES).

Angajamentul 4: De-oligarhizare

#MoldovaEUCandidateCheck

Aprecierea generală: 3,3 puncte din 5.
Angajamentul 4 urmează să fie îndeplinit
prin intermediul a 10 acțiuni planificate.

Până la finele lunii martie 2023: o acțiune
a fost îndeplinită fără carențe, o acțiune
a fost implementată cu unele rezerve, iar
8 acțiuni sunt în proces de implementare.

Principalele evoluții

Ministerul Justiției

a inițiat procesul de elaborare și aprobare a unei
legi privind eliminarea influenței excesive a
intereselor private asupra vieții economice,
politice și publice.

Consiliul Audiovizualului

Codul serviciilor media audiovizuale a fost
modificat pentru a permite CCA să primească
rapoarte anuale de activitate ale furnizorilor de
servicii media.

Comisia Electorală Centrală

În cadrul CEC a fost instituită Direcția
supraveghere și control privind finanțarea
partidelor politice și a campaniilor electorale.

Consiliul Concurenței

și CCA au fost capacitate în domeniul regimului
juridic al proprietății și transparenței în domeniul
audiovizualului.

Priorități

- › Ajustarea legii cu privire la de-oligarhizare conform recomandărilor
- › Elaborarea mecanismului de triere a companiilor de stat
- › Adoptarea unui plan de acțiuni cu privire la măsurile de de-oligarhizare
- › Elaborarea și punerea în aplicare a mandatelor pentru companiile de stat
- › Aprobarea regulamentului de evaluare a membrilor consiliilor companiilor de stat
- › Modificarea Legii privind parteneriatul public-privat

Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Moldova-EU Candidate Check: 9 pași spre deschiderea negocierilor de aderare cu Uniunea Europeană” implementat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene, Expert-Grup și Centrul de Resurse Juridice în cooperare cu Fundația „Friedrich Ebert” (FES).

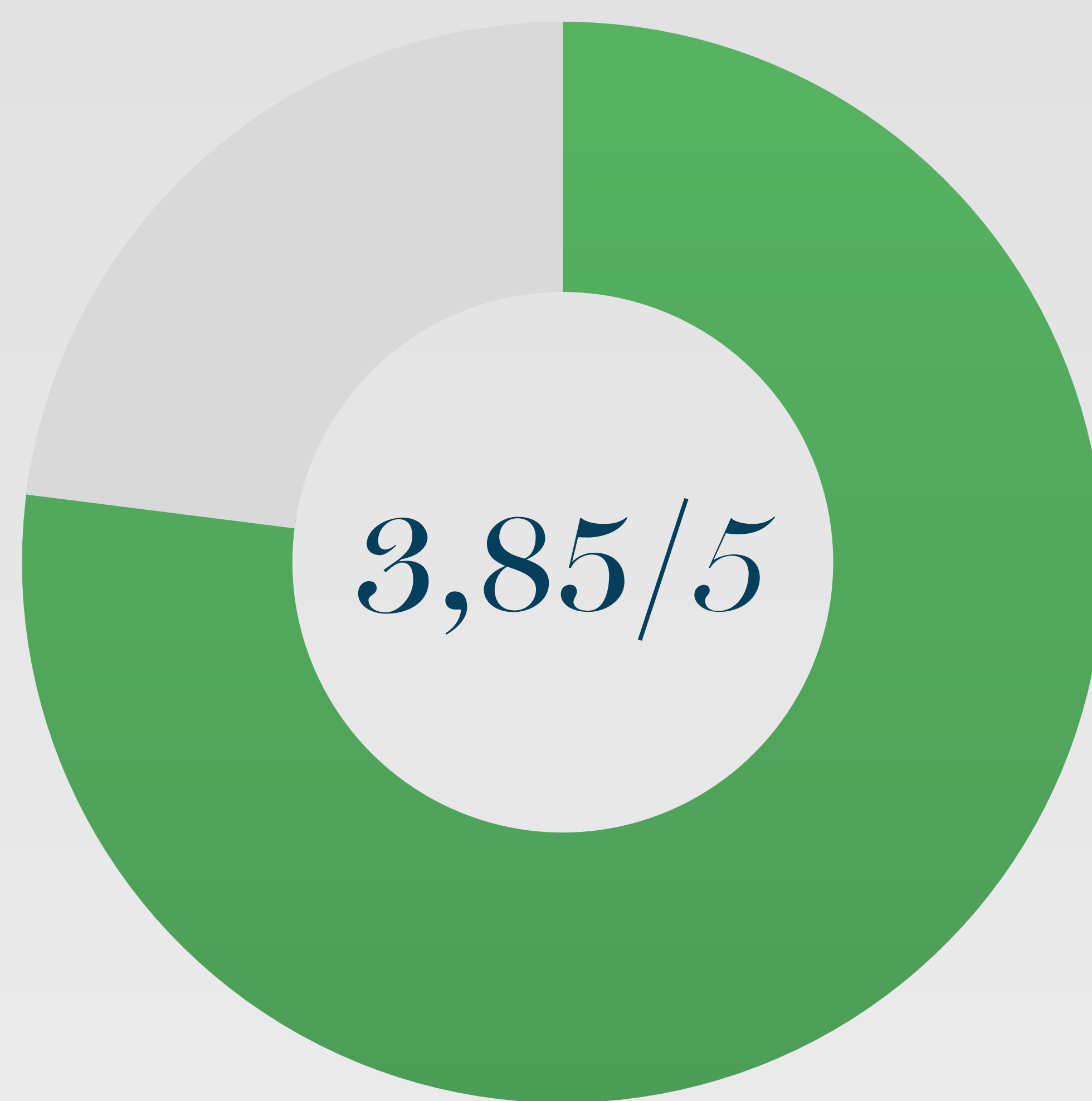
Angajamentul 5: Combaterea criminalității organizate

#MoldovaEUCandidateCheck

Aprecierea generală: 3,85 puncte din 5.

Angajamentul 5 urmează să fie îndeplinit prin intermediul a 14 acțiuni planificate.

Până la finele lunii martie 2023: o acțiune a fost îndeplinită fără curențe, 5 acțiuni au fost implementate fără curențe, 5 acțiuni sunt implementate cu unele rezerve nesemnificative, 3 sunt în proces de implementare, iar o acțiune este încă neinițiată.

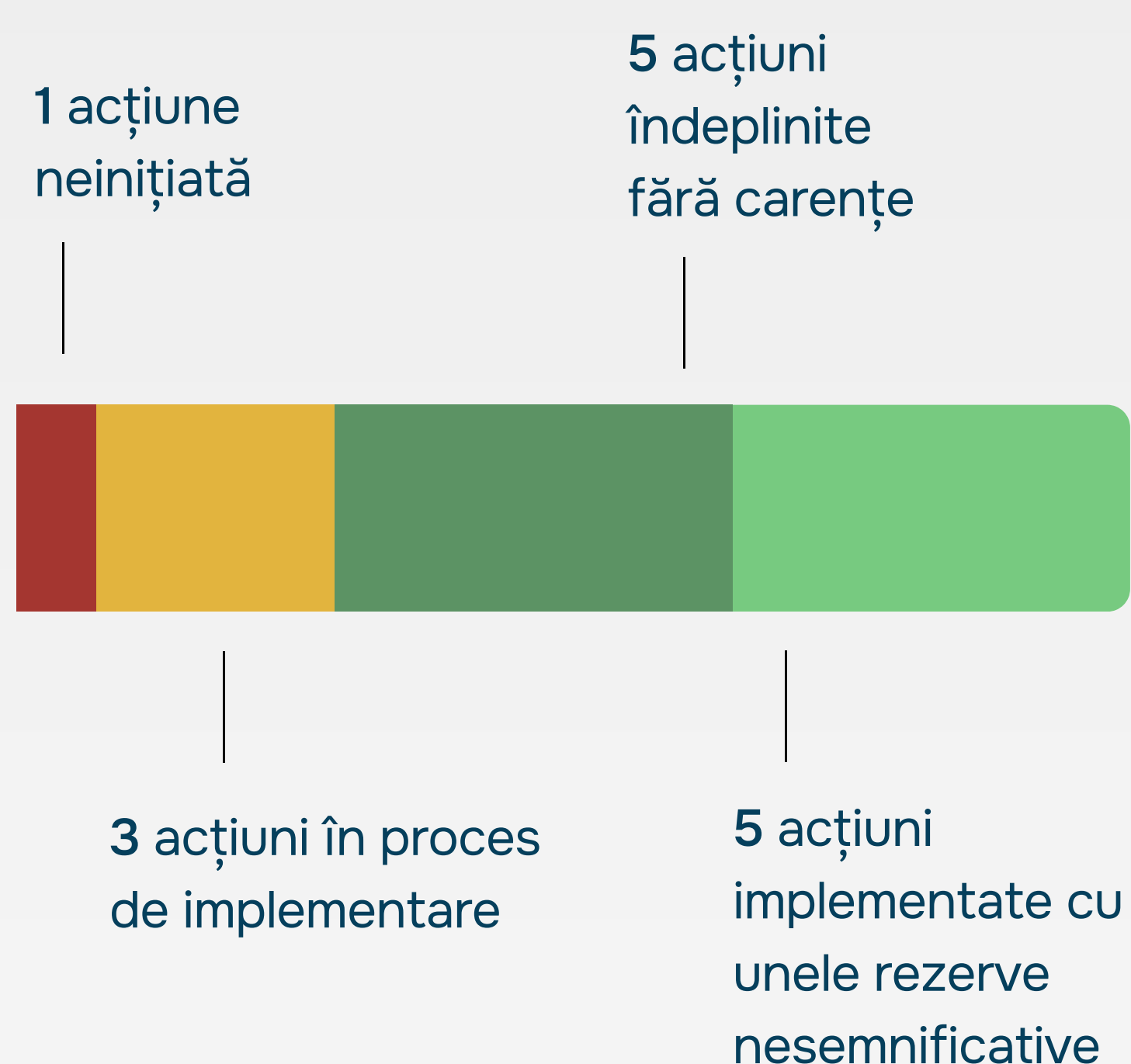

Principalele evoluții

Aprobarea Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne (2022-2030), precum și cele șase Programe sectoriale de operaționalizare a Strategiei pentru anii 2022-2025.

Adoptarea Programului de recuperare a bunurilor infracționale pentru perioada 2023-2027 și Planul de acțiuni de implementare.

Adoptarea și intrarea în vigoare a modificărilor la Codul de procedură penală, Codul penal și Codul de executare, în scopul de a implementa un sistem extins de confiscare.

Priorități

- › Modificarea legislației în vederea punerii în aplicare a mecanismului de confiscare civilă
- › Intrarea în vigoare a proiectului de Lege cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului
- › Elaborarea și aprobarea legislației secundare în vederea punerii în practică a dispozițiilor Legii modificate cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor
- › Intensificarea acțiunilor de cooperare și activităților operaționale cu EUROPOL, INTERPOL, SELEC, etc.

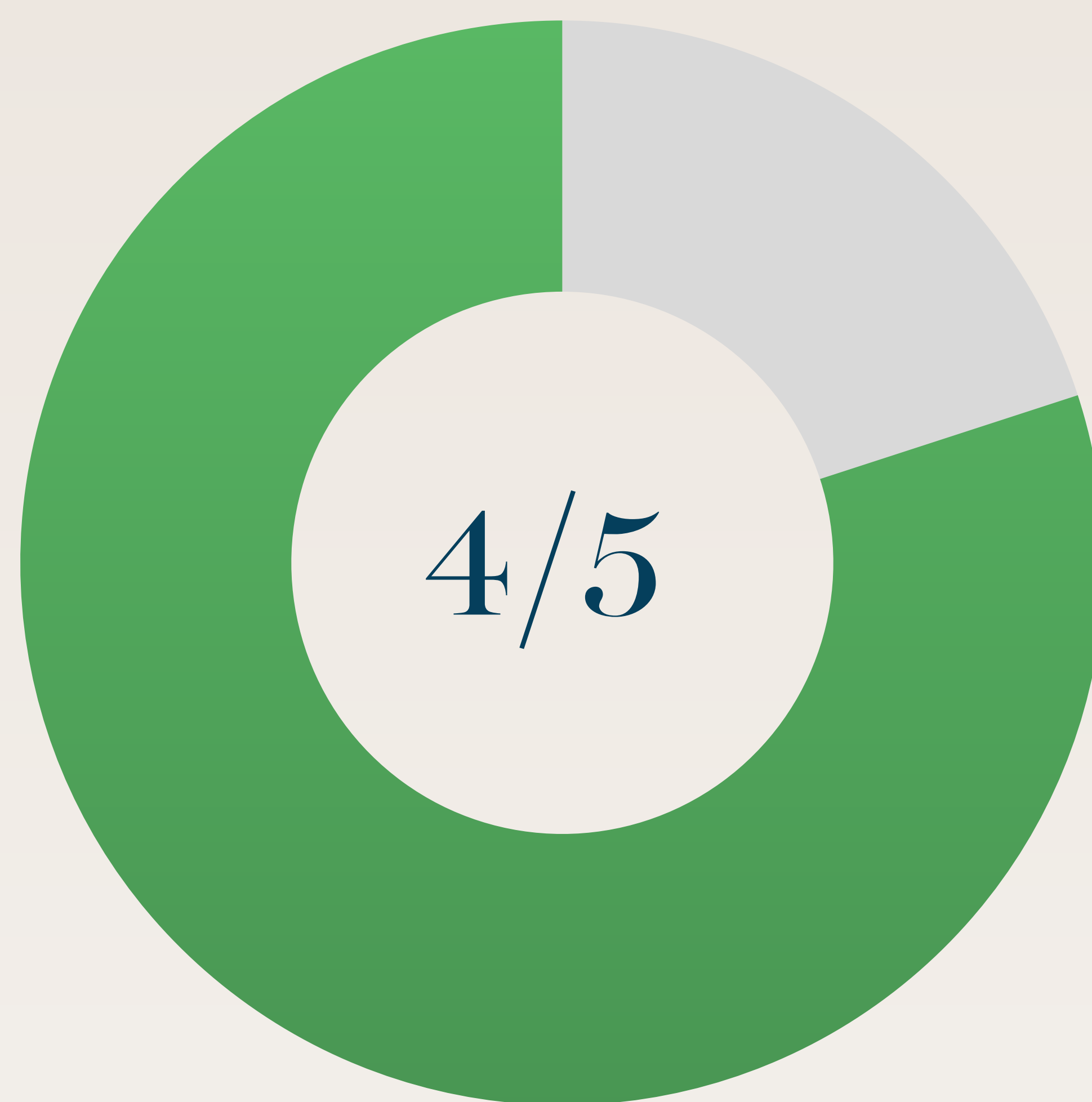
Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Moldova-EU Candidate Check: 9 pași spre deschiderea negocierilor de aderare cu Uniunea Europeană” implementat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene, Expert-Grup și Centrul de Resurse Juridice în cooperare cu Fundația „Friedrich Ebert” (FES).

Angajamentul 6: Reforma administrației publice

#MoldovaEUCandidateCheck

Aprecierea generală: 4 puncte din 5.
Angajamentul 6 urmează să fie îndeplinit prin intermediul a 4 acțiuni planificate.

Până la finele lunii martie 2023: o acțiune a fost implementată fără curențe, două au fost implementate cu unele rezerve, iar o acțiune este în proces de implementare.

Principalele evoluții

Reforma Administrației Publice

Strategia de Reformă a Administrației Publice a fost aprobată. A fost elaborat Raportul de evaluare ex-post al Strategiei de Reformă a Administrației Publice, precum și Raportul de implementare a Strategiei de descentralizare.

Cancelaria de Stat

Pentru consolidarea unităților responsabile de elaborarea politicilor a fost suplinit efectivul limită al ministerelor și a fost reorganizată Cancelaria de Stat.

Digitalizarea serviciilor publice

Au fost lansate 12 servicii electronice în domeniul cadastrului, iar alte 11 servicii publice au fost integrate în serviciul MDelivery.

Politica bugetar-fiscală 2023

Pot fi constatate evoluții în ceea ce privește consolidarea bazei fiscale ale APL I, prin modificările operate la politica bugetar-fiscală pentru 2023.

Priorități

- › Consolidarea autorităților administrației publice printr-o veritabilă reformă salarială
- › Revizuirea al (3), art. 187 din Codul electoral
- › Accelerarea operaționalizării celor 63 de Centre Unificate de Prestare a Serviciilor publice
- › Finalizarea și publicarea rezultatelor analizei funcționale a administrației publice
- › Elaborarea și aprobarea programelor de implementare a Strategiei de reformă a administrației publice
- › Accelerarea implementării Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile

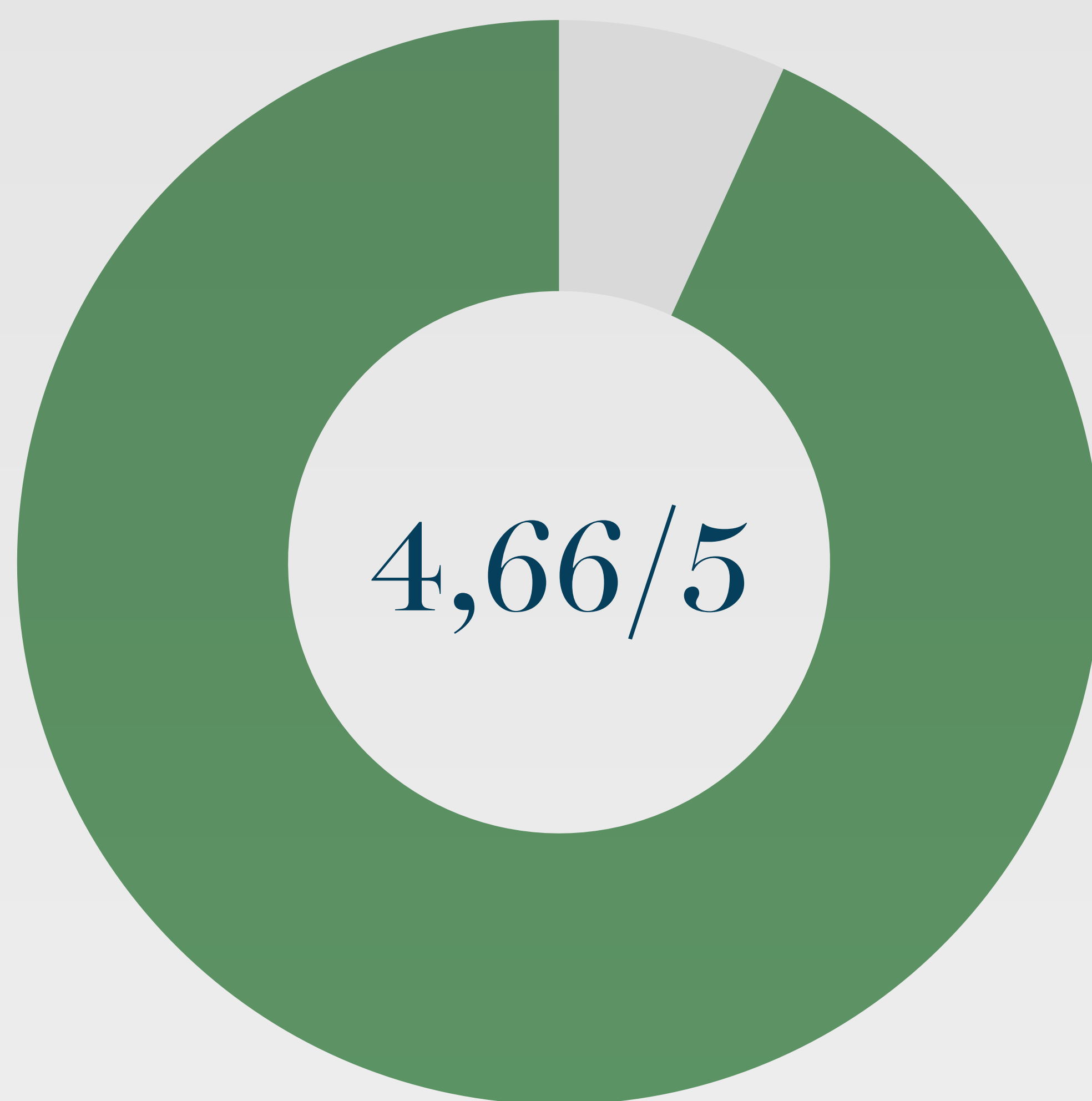
Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Moldova-EU Candidate Check: 9 pași spre deschiderea negocierilor de aderare cu Uniunea Europeană” implementat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene, Expert-Grup și Centrul de Resurse Juridice în cooperare cu Fundația „Friedrich Ebert” (FES).

Angajamentul 7: Gestionarea finanțelor publice

#MoldovaEUCandidateCheck

Aprecierea generală: 4,66 puncte din 5.
Angajamentul 7 urmează să fie îndeplinit
prin intermediul a 3 acțiuni planificate.

Până la finele lunii martie 2023: două au
fost implementate fără curențe și una a
fost implementată cu unele rezerve.

Principalele evoluții

- A fost elaborat și aprobat Regulamentul cu privire la achizițiile publice de valoare mică
- A fost stabilită o procedură formală de identificare a proiectelor de investiții publice eligibile pentru a fi incluse în proiectul Cadrului bugetar pe termen mediu/ Legii bugetului de stat
- A fost elaborată și aprobată Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice 2023-2030
- A fost aprobat Programul Managementul datoriei de stat pe termen mediu 2023-2025

Priorități

- > Regulamentul cu privire la achizițiile publice de valoare mică urmează să fie aplicat de către autorități din 01 iulie 2023
- > Aprobarea Programului național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice 2023-2026
- > Aprobarea Programului de dezvoltare a controlului financiar public intern 2023-2026

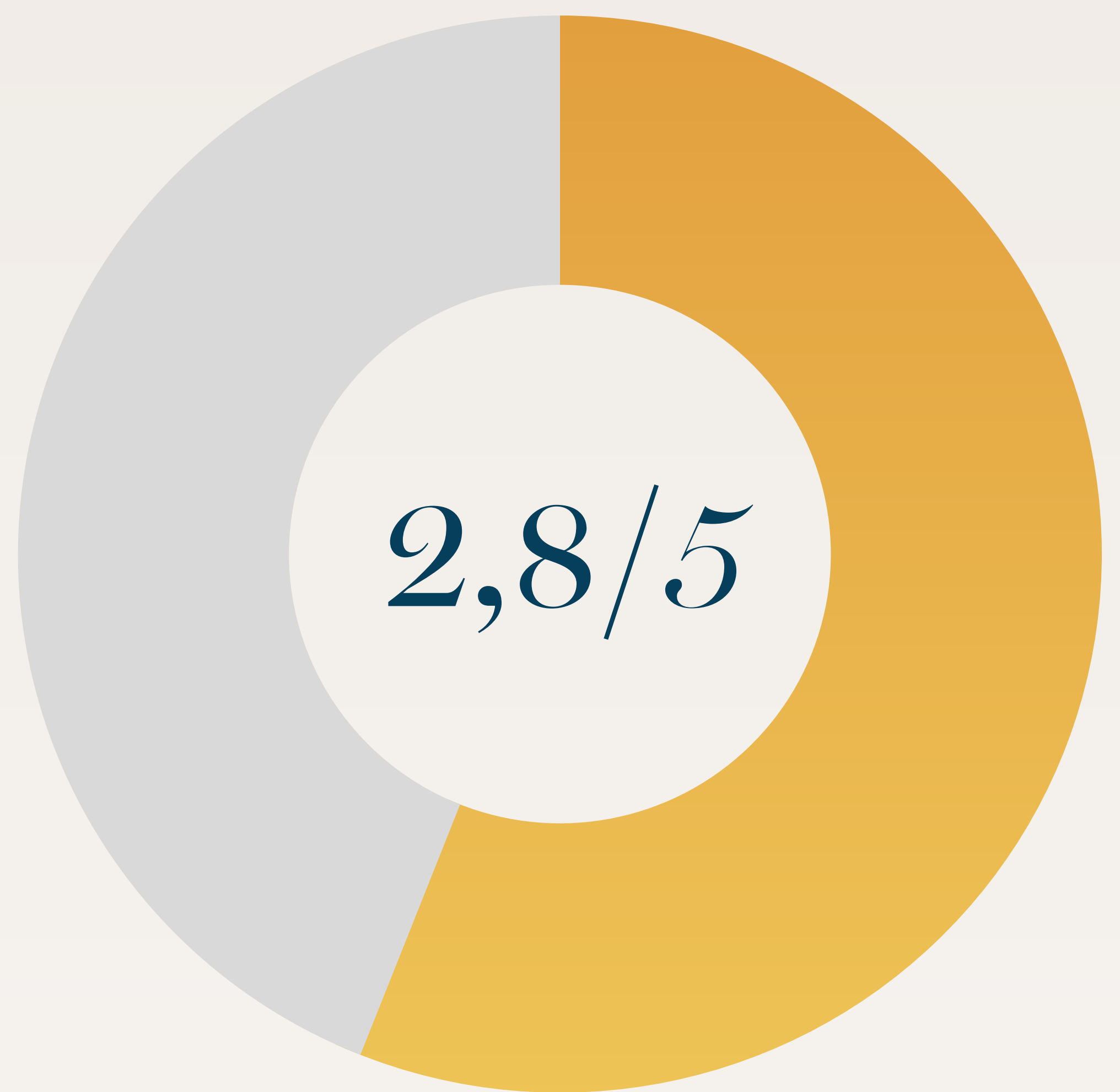
Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Moldova-EU Candidate Check: 9 pași spre deschiderea negocierilor de aderare cu Uniunea Europeană” implementat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene, Expert-Grup și Centrul de Resurse Juridice în cooperare cu Fundația „Friedrich Ebert” (FES).

Angajamentul 8: Cooperarea cu societatea civilă

#MoldovaEUCandidateCheck

Aprecierea generală: 2,8 puncte din 5.
Angajamentul 8 urmează să fie îndeplinit prin intermediul a 5 acțiuni planificate.

Până la finele lunii martie 2023: o acțiune a fost implementată fără curențe, 3 sunt în proces de implementare, iar o acțiune nu a fost încă inițiată.

Neinițiată:

Lansarea unei platforme permanente de cooperare cu societatea civilă

Implementată fără curențe:

Adoptarea Regulamentului privind mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor nonprofit

În proces de implementare

- Asigurarea funcționării platformelor consultative permanente
- Adoptarea legii cu privire la accesul la informațiile de interes public
- Aprobarea noului concept cu privire la viziunea de dezvoltare a societății civile

Priorități

- › Aprobarea noului Concept cu privire la dezvoltarea societății civile
- › Respectarea principiilor de transparență și bună guvernare în procesul decizional
- › Îmbunătățirea mecanismului de evaluare ex-post a legislației
- › Implicarea plenară a societății civile în procesul de implementare a documentelor
- › Scurtarea termenului de acordare a informațiilor de interes public
- › Reglementarea, conform Constituției, a termenului „informații de interes public”

Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Moldova-EU Candidate Check: 9 pași spre deschiderea negocierilor de aderare cu Uniunea Europeană” implementat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene, Expert-Grup și Centrul de Resurse Juridice în cooperare cu Fundația „Friedrich Ebert” (FES).

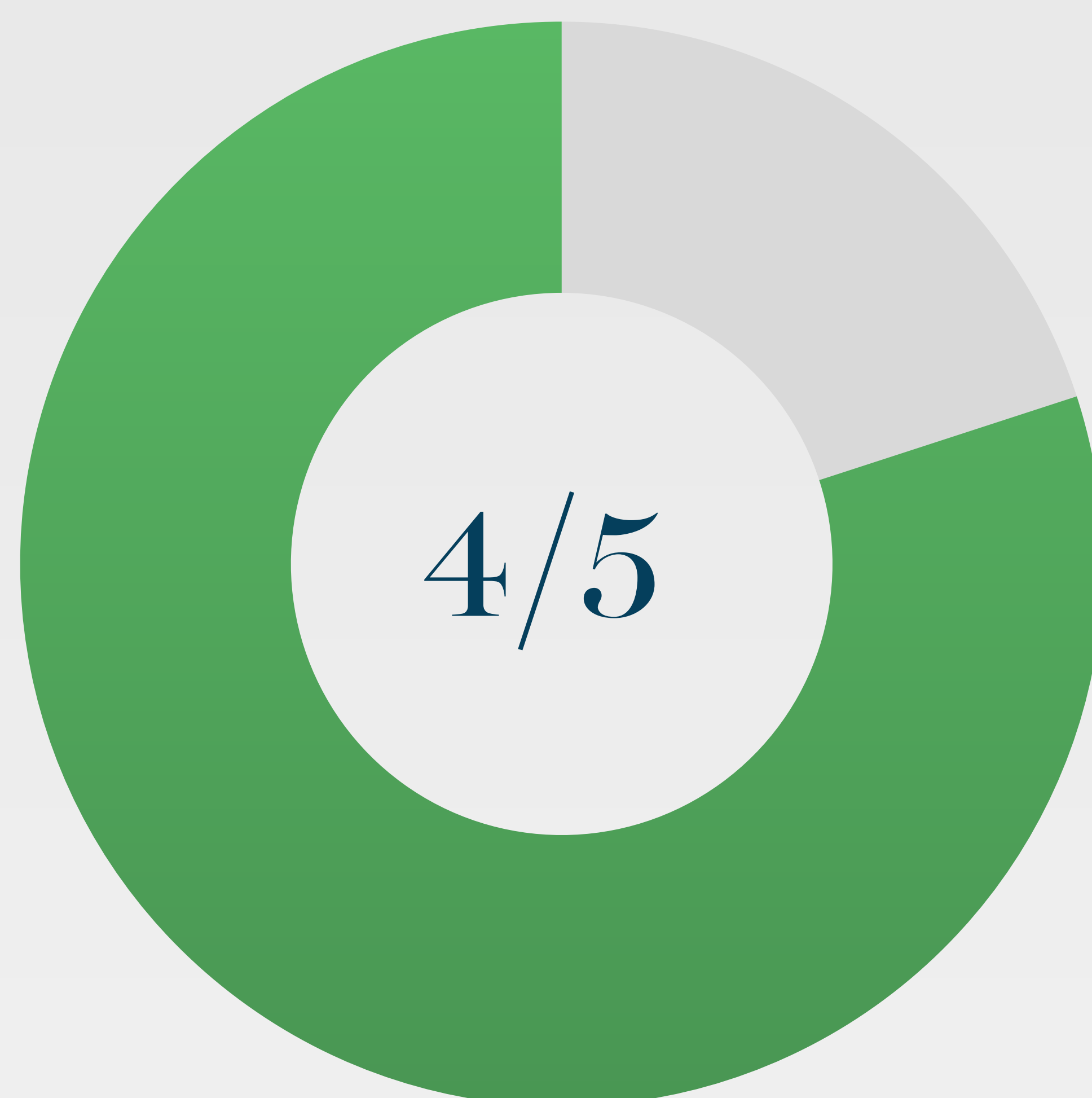
Angajamentul 9: Protecția drepturilor omului

#MoldovaEUCandidateCheck

Aprecierea generală: 4 puncte din 5.

Angajamentul 9 urmează să fie îndeplinit prin intermediul a 8 acțiuni planificate.

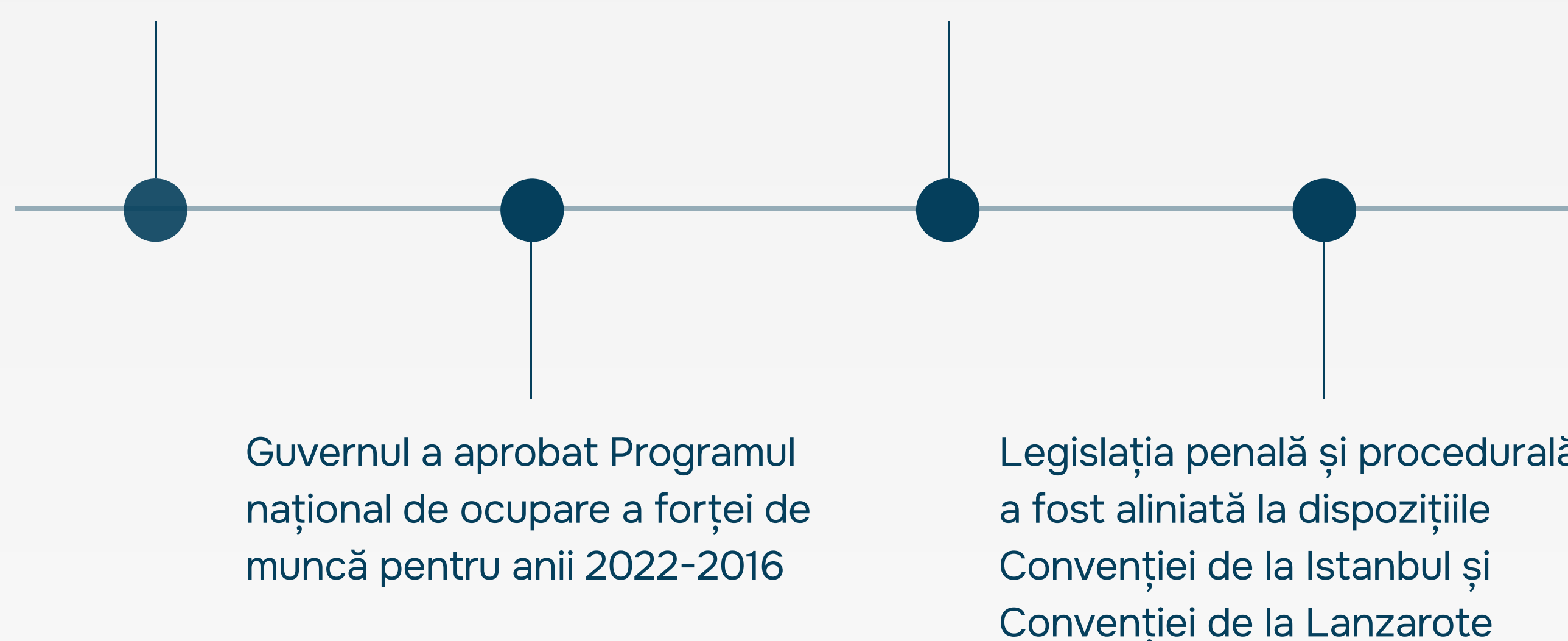
Până la finele lunii martie 2023: două acțiuni au fost îndeplinite fără curențe, patru sunt implementate cu unele rezerve și alte două au fost inițiate și sunt în proces de implementare.

Principalele evoluții

Au fost aprobate modificările cadrului normativ în domeniul nediscriminării și asigurării egalității

Legea cu privire la Avocatul Poporului a fost ajustată, implementând recomandările Comisiei de la Veneția

2 acțiuni îndeplinite fără curențe

4 acțiuni implementate cu unele rezerve

2 acțiuni în proces de implementare

Priorități

- › Îmbunătățirea dialogului și cooperării interinstituționale între Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Relații Interetnice
- › Implementarea Programului pentru susținerea populației de etnie romă aprobat în luna august 2022

- › Revizuirea legislației pentru clarificare și separare a atribuțiilor de constatare a cazurilor de instigare la discriminare
- › Elaborarea unui nou document de politici cadru în domeniul drepturilor omului

Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Moldova-EU Candidate Check: 9 pași spre deschiderea negocierilor de aderare cu Uniunea Europeană” implementat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene, Expert-Grup și Centrul de Resurse Juridice în cooperare cu Fundația „Friedrich Ebert” (FES).